

Uzavření manželství

Manželství lze uzavřít

- před kterýmkoli matričním úřadem v ČR;
- před obecním úřadem, úřadem městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, které patří do správního obvodu matričního úřadu a nejsou matričním úřadem, za předpokladu, že zde má alespoň jeden ze snoubenců trvalý pobyt.
- před orgánem státem registrované církve;
- před orgánem státem registrované náboženské společnosti;
- před jakýmkoli obecním úřadem, je-li život toho, kdo chce uzavřít manželství, ohrožen;
- v cizině před kapitánem lodi plující pod vlajkou České republiky, kapitánem letadla registrovaného v České republice nebo velitelem vojenské jednotky České republiky v zahraničí, je-li život toho, kdo chce uzavřít manželství, přímo ohrožen;
- před zastupitelským úřadem České republiky v cizině;
- v cizině též před orgánem k tomu zmocněným.

Kdo a za jakých podmínek

Manželství se uzavírá svobodným a úplným souhlasným prohlášením muže a ženy o tom, že spolu vstupují do manželství.

Způsobilost k uzavření manželství

Manželství nemůže být uzavřeno:

- se ženatým mužem nebo vdanou ženou;
- mezi předky, potomky a mezi sourozenci; totéž platí o příbuzenství založeném osvojením, pokud osvojení trvá;
- nezletilým; výjimečně může soud z důležitých důvodů povolit uzavření manželství nezletilému staršímu šestnácti let;
- osobou zbavenou způsobilosti k právním úkonům; osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, může uzavřít manželství jen s povolením soudu; osobou stíženou duševní poruchou, která by měla za následek omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům; uzavření manželství takové osobě může povolit soud, je-li její zdravotní stav slučitelný s účelem manželství.

Manželství nevznikne, jestliže

- muž nebo žena byli k prohlášení o uzavření manželství donuceni fyzickým násilím;
- bylo uzavřeno nezletilým mladším šestnácti let;
- nebylo uzavřeno před příslušným orgánem církve nebo náboženské společnosti;
- při uzavírání manželství církevní formou nebylo předloženo oddávajícím osvědčení vydané příslušným matričním úřadem;
- nebyly splněny zákonem stanovené podmínky pro uzavření manželství zástupcem.

Uzavření manželství v zastoupení

Z důležitých důvodů může krajský úřad, popř. úřad s rozšířenou působností povolit, aby prohlášení snoubence o tom, že vstupuje do manželství, učinil jeho zástupce. Zastoupit se však dá jen jeden ze snoubenců. Zástupcem snoubence může být pouze zletilá fyzická osoba, která není zbavena způsobilosti k právním úkonům, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena a která je stejného pohlaví jako snoubenec, kterého zastupuje. O povolení uzavřít manželství zástupcem rozhoduje krajský úřad, popř. úřad s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu snoubence, popřípadě podle místa jeho posledního trvalého pobytu. Pokud trvalý pobyt na území ČR žádný ze snoubenců neměl, rozhoduje Magistrát hlavního města Prahy.

Co musíte předložit

Snoubenci před sňatkem vyplní dotazník k uzavření manželství a předloží jej s níže uvedenými doklady matričnímu úřadu, v jehož obvodu má být manželství uzavřeno.

Snoubenec, který je občanem ČR a je přihlášen k trvalému pobytu v ČR, dále předloží:

- doklad, kterým je možné prokázat totožnost;
- rodný list;
- doklad o státním občanství (lze prokázat občanským průkazem nebo cestovním pasem);
- výpisy údajů z informačního systému evidence obyvatel o místě trvalého pobytu a o osobním stavu (lze prokázat občanským průkazem);
- případně úmrtní list zemřelého manžela;
- případně pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství. Byl-li rozvod vysloven cizím soudem a jeho rozsudek není v České republice účinný, pak občan předloží rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o uznání rozsudku (bližší informace obdržíte na matričním úřadu);
- jde-li o osobu nezletilou starší 16 let - rozhodnutí soudu o povolení uzavřít manželství opatřené doložkou o nabytí právní moci;
- jde-li o osobu stíženou duševní poruchou - rozhodnutí soudu o povolení uzavřít manželství opatřené doložkou o nabytí právní moci.
- Cizí státní příslušníci a občané České republiky s trvalým pobytem v cizině předloží výše uvedené doklady nebo jim odpovídající obdobné doklady, pokud jsou cizím státem vydávány. Tyto doklady musí být vydány státem, na jehož území má snoubenec pobyt. Listiny vydané orgány cizího státu se předkládají s úředním překladem do českého jazyka a opatřené příslušným ověřením. To neplatí pro listiny vydané ve slovenském jazyce.

Cizí státní příslušníci dále předloží:

- doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství. Je-li v dokladu uveden údaj o úmrtí bývalého manžela, pak cizinec již nemusí předkládat odpovídající úmrtní list.
- Snoubenec předloží matričnímu úřadu před uzavřením manželství potvrzení vydané Policií České republiky o oprávněnosti pobytu na území České republiky, to neplatí, jde-li o občana Evropské Unie, občana jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru, nebo jeho rodinné příslušníky. Toto potvrzení nesmí být ke dni uzavření manželství starší 7 pracovních dnů.

Pokud již mají snoubenci společné děti, je nutné doložit matričnímu úřadu jejich rodné listy.

Případný zástupce předloží u příslušného krajského úřadu, popř. úřadu s rozšířenou působností žádost o povolení uzavření manželství zástupcem. K žádosti o povolení uzavřít manželství zástupcem přiloží snoubenec doklady, které jsou přikládány k uzavření manželství, a písemnou plnou moc.

Písemná plná moc obsahuje:

- úředně ověřený podpis zmocnitele;
- jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, datum a místo narození, rodná čísla a místo trvalého pobytu snoubenců a zástupce;
- prohlášení o příjmení snoubenců a jejich společných dětí, v mužském a ženském tvaru;
- prohlášení, že zmocniteli nejsou známy okolnosti vylučující uzavření manželství a že je mu znám zdravotní stav druhého snoubence a že zvážil úpravu budoucích majetkových vztahů, uspořádání budoucího bydlení a hmotné zajištění rodiny po uzavření manželství; pokud žádá cizí státní příslušník o povolení uzavření manželství zástupcem, musí kromě výše uvedeného předložit ještě potvrzení o tom, že bude manželství uzavřené zástupcem v jeho domovském státě uznáno za platné.

Při uzavírání manželství předloží veškeré doklady jako při uzavření manželství bez zástupce a dále:

- písemnou plnou moc;
- povolení krajského úřadu, případně úřadu s rozšířenou působností uzavřít manželství zástupcem;
- průkaz totožnosti zástupce.

Pokud má být uzavřen církevní sňatek, je třeba si vyřídit osvědčení k církevnímu sňatku o splnění všech podmínek zákona o rodině pro uzavření platného manželství. Bez tohoto "osvědčení" nelze církevní sňatek uzavřít - manželství by nevzniklo. Osvědčení vydává matriční úřad, v jehož správním obvodu bude manželství uzavřeno. Snoubenci předloží matričnímu úřadu stejné doklady jako osoby, které budou uzavírat občanský (necírkevní) sňatek. Osvědčení má platnost 3 měsíce od data vydání.

Poplatky

Poplatek se vybírá vždy jen od jednoho ze snoubenců:

- 3.000 Kč: za uzavření manželství mezi snoubenci, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky. Od tohoto poplatku jsou osvobozeny osoby těžce zdravotně postižené.
- 2.000 Kč: za uzavření manželství mezi snoubenci, z nichž pouze jeden má trvalý pobyt na území České republiky.
- 1.000 Kč: za vydání povolení uzavřít manželství mimo stanovenou dobu nebo mimo úředně určenou místnost (pokud se povoluje uzavření manželství mimo úředně určenou místnost a současně i mimo stanovenou dobu, poplatek se vybírá jen jednou).
- 500 Kč: za vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství v cizině nebo s cizincem.

Poplatky se platí v hotovosti nebo složenkou před provedením úkonu.

Další účastníci

Pokud snoubenec, popřípadě snoubenci nemluví nebo nerozumí česky, nebo snoubenec, popřípadě snoubenci jsou neslyšící nebo němí, je nutná při prohlášení o uzavření manželství přítomnost tlumočnicka. Účast tlumočnicka zajišťuje jeden ze snoubenců na vlastní náklady. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze prohlášení o uzavření manželství v těchto případech učinit. Nejde-li o tlumočnicka jmenovaného ministrem spravedlnosti nebo předsedou krajského soudu, musí tlumočnick složit slib do rukou matrikáře. Prohlášení o uzavření manželství se činí veřejně a slavnostním způsobem v přítomnosti dvou svědků. Svědek se při uzavření manželství prokazuje průkazem totožnosti, tzn. občanským průkazem nebo cestovním pasem.

Další činnosti

Po uzavření manželství matriční úřad:

- oddělí snoubencům roh občanského průkazu a vydá potvrzení o změně stavu, popř. změně příjmení v souvislosti s uzavřením sňatku;
- vydá manželům oddací list, na základě kterého žádají o vydání nového občanského průkazu.

Sňatky mimo termín a mimo obřadní síň

Snoubenci musí nejprve kontaktovat naši matriku, kde vyplní dotazník k uzavření manželství a předloží zákonem stanovené doklady. Po splnění těchto podmínek mohou písemně požádat o povolení sňatku mimo stanovený termín a dobu nebo mimo obřadní síň.

Formuláře

v sekci dokumenty ke stažení